

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 6.11.2006
KOM(2006) 661 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Sdělení o provádění víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího
využívání internetu a nových on-line technologií (Safer Internet plus)**

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Sdělení o provádění víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií (Safer Internet plus)

(Text s významem pro EHP)

1. Úvod

Toto sdělení bylo vypracováno na základě požadavku uvedeného v čl. 5 odst. 3 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 854/2005/ES ze dne 11. května 2005 o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií („Safer Internet plus“), který stanoví, že „nejpozději v polovině roku 2006 podá Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o provádění činností uvedených v čl. 1 odst. 2. V této souvislosti podá Komise zprávu o souladu částky pro období 2007 až 2008 s finančním výhledem.“

Rozhodnutí definuje finanční rámec pro program takto (článek 6):

- Finanční rámec pro období od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2008 se stanoví na 45 milionů EUR.
- 20,05 milionu EUR je určeno pro období do 31. prosince 2006 (čl. 6 odst. 1).
- Pro období následující po 31. prosinci 2006 je částka považována za potvrzenou, bude-li pro tuto etapu v souladu s finančním výhledem platným pro období začínající rokem 2007 (čl. 6 odst. 2).

2. CÍLE PROGRAMU SAFER INTERNET PLUS

Cílem programu Safer Internet plus je podporovat bezpečnější využívání internetu a nových on-line technologií, zejména ve vztahu k dětem, a bojovat proti nedovolenému obsahu a proti obsahu, který je konečným uživatelem nechtěný.

Program se zaměřuje na konečného uživatele – zejména na děti, a to doma nebo ve škole.

Program zahrnuje čtyři hlavní oblasti činností:

- a) boj proti nedovolenému obsahu;
- b) potírání nechtěného a škodlivého obsahu;
- c) podpora bezpečnějšího prostředí;
- d) zvyšování povědomí.

Program Safer Internet plus navazuje na akční plán pro bezpečnější internet, který probíhal v období 1999–2004 a jehož celkový rozpočet činil 38,3 milionu EUR.

Nový program zahrnuje nové on-line technologie, včetně obsahů mobilních a širokopásmových služeb, on-line her, vzájemného přímého elektronického přenosu souborů a všech forem komunikace v reálném čase, jako např. diskusních stránek („chat“) a okamžitého zprostředkování zpráv, a jeho cílem je především zlepšit ochranu dětí a nezletilých. Nový program se zabývá širokou oblastí nedovoleného a škodlivého obsahu a způsobů chování, včetně rasismu a násilí.

3. PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

Program Safer Internet plus provádí Evropská komise. Členské státy jsou zastoupeny řídicím výborem programu Safer Internet plus. Finanční podpora je poskytována prostřednictvím dotací a zadávání veřejných zakázek.

3.1. Výzva k předkládání návrhů 2005

V souladu s článkem 3 rozhodnutí o programu vypracovala Komise pracovní program pro rok 2005¹ jako základ pro provádění programu. Výzva k předkládání návrhů v rámci programu Safer Internet plus byla zveřejněna dne 10. září 2005².

Po vyhodnocení bylo pro jednání vybráno 37 z 59 návrhů, pro které se očekává financování z prostředků ES v celkové výši okolo 11,79 milionu EUR (z čehož 9,21 milionu EUR je z rozpočtu na rok 2005 a 2,58 milionu EUR z rozpočtu na rok 2006):

- Zvláštní telefonní linky (tzv. horké linky)³: 1 koordinátor sítě a 16 horkých linek pro 15 zemí;
- Uzly pro zvyšování povědomí⁴ a linky pomoci⁵: 1 koordinátor sítě a 16 uzlů pro zvyšování povědomí;
- Zmocnění uživatele: 1 tématická síť;
- Samoregulace: 1 tématická síť;
- Média: 1 tématická síť.

Odezva v souvislosti s výzvou k předkládání návrhů byla obzvláště příznivá v případě horkých linek a uzlů pro zvyšování povědomí. Stávající síť horkých linek bude

¹ Rozhodnutí Komise K(2005) 3231 ze dne 9.9.2005, www.europa.eu.int/saferinternet.

² Úř. věst. C 223, 10.9.2005, s. 8 a internetové stránky programu Safer internet plus: www.europa.eu.int/saferinternet.

³ Horké linky umožňují uživatelům ohlásit nedovolený obsah na internetu. Odtud je oznámení předáno příslušnému subjektu (policii, poskytovateli internetových služeb nebo na příslušnou horkou linku), aby zasáhl.

⁴ Uzly pro zvyšování povědomí provádějí činnosti pro zvyšování povědomí zaměřené na cílové skupiny rodičů, učitelů a dětí a zahrnují řadu druhů nedovoleného, nechtěného a škodlivého obsahu.

⁵ Linky pomoci nabízejí důvěrný rozhovor s vyškoleným pracovníkem (telefonicky nebo on-line), aby děti mohly upozorňovat na nedovolený a škodlivý obsah na internetu.

rozšířena na Českou republiku a Slovinsko, které zatím horké linky nemají, a uzly pro zvyšování povědomí budou rozšířeny na Kypr, Lucembursko a Lotyšsko, v nichž tyto uzly doposud nebyly zřízeny. Z 16 uzlů pro zvyšování povědomí doporučených k financování z prostředků ES bude 10 zahrnovat jako novou službu linku pomoci. .

3.2. Fórum pro bezpečnější internet

Fórum pro bezpečnější internet bylo založeno v rámci akčního plánu pro bezpečnější internet, aby se stalo ústředním místem pro odborné diskuse a podpořilo akce vztahující se k nedovolenému, nechtěnému a škodlivému obsahu. Je platformou pro dosažení shody, vypracování závěrů a tvorbu doporučení, pokynů atd. pro příslušné vnitrostátní a evropské kanály. Poskytne rovněž příležitost diskutovat o tom, jakým způsobem by odvětví mohlo přispět k boji proti nedovolenému obsahu.

V roce 2005 bylo hlavním tématem diskutovaným ve fóru pro bezpečnější internet bezpečnost dětí v souvislosti s mobilními telefony, které se zaměřilo na posouzení rizik, možná řešení a vnitrostátní kodexy chování⁶. V roce 2006 pokračovaly diskuse s operátory mobilních sítí, organizacemi zabývajícími se bezpečností dětí, výzkumnými pracovníky a veřejnoprávními subjekty s cílem dosáhnout dohody o nejlepších postupech při ochraně dětí a jejich provádění v celé Evropě.

V červnu 2006 se ve fóru diskutovala dvě nová témata: využívání nových médií dětmi a zablokování přístupu k obrazům znázorňujícím pohlavní zneužívání dětí⁷.

K prvnímu tématu již byly předloženy výsledky nedávného průzkumu bezpečnosti internetu. Komise především předložila výsledky posledního průzkumu Eurobarometru⁸, který byl zahájen v souladu s rámcovou smlouvou v prosinci 2005 za účelem získání srovnatelných údajů o bezpečnosti internetu v celé Evropě a zahrnoval všechny členské státy EU a navíc Bulharsko, Rumunsko, Chorvatsko a Turecko.

Předtím byly na podzim 2003 provedeny průzkumy v 15 „starých“ členských státech a na začátku roku 2004 v 10 „nových“ členských státech těsně před jejich přistoupením k Evropské unii dne 1. května 2004. Nový dotazník se z větší části zakládal na průzkumu z let 2003/2004, aby bylo možné provést srovnání. Byly do něj zařazeny některé dodatečné otázky s cílem lépe pochopit kontext (využívání médií rodiči) a zahrnutí nových služeb (mobilní telefony, on-line hry a filtrační nástroje).

Podle Eurobarometru uvádí 18 % evropských rodičů dětí ve věku do 17 let, že se jejich dítě již setkalo se škodlivým nebo nedovoleným obsahem na internetu. Přestože se v 15 „starých“ členských státech od předchozího průzkumu podstatně zvýšilo povědomí o dané problematice, přálo by si 44 % rodičů další informace o tom, jak chránit své dítě před nedovoleným a škodlivým obsahem a kontaktem s ním. Podle respondentů by tyto informace měly poskytovat školy (36 %), poskytovatelé internetových služeb (31 %) a média (21 %). Zúčastněné strany podle výsledků průzkumu Eurobarometru mimo jiné doporučují:

⁶ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/mobile_2005/index_en.htm.

⁷ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/forum_june_2006/index_en.htm.

⁸ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/eurobarometer/eurobarometer_2005_25_ms.pdf.

- více se zaměřit na děti do 10 let, které již ve velké míře využívají internet a mobilní telefony;
- více zviditelnit horké linky posílením spolupráce s policií;
- poskytovat informace prostřednictvím kanálů, které vyhovují potřebám rodičů a odpovídají věku dětí (školy, poskytovatelé internetových služeb, média).

Průzkum také potvrdil, že ve využívání internetu, očekávání rodičů a všeobecném povědomí stále existují po celé Evropě velké rozdíly. Evropská síť pro zvyšování povědomí s vnitrostátními uzly by byla zjevně vhodná pro provádění cílených místních kampaní.

3.3. Dny bezpečnějšího internetu

Den bezpečnějšího internetu je součástí celosvětové akce různých skupin, které se snaží zvyšovat povědomí o rizicích spojených s internetem a podporují bezpečnější internet pro všechny uživatele, zejména mladé lidi. V únoru 2005 a 2006 byly Dny bezpečnějšího internetu uspořádány pod záštitou komisařky Viviane Redingové Evropskou sítí pro bezpečnost internetu INSAFE, která je spolufinancována programem pro bezpečnější internet, s účastí širokého počtu organizací a zemí po celé Evropě a po celém světě.

V roce 2005 se Den bezpečnějšího internetu konal dne 8. února a zúčastnilo se ho 65 organizací ze 30 zemí. V rámci této akce byla zahájena soutěž ve vyprávění příběhů pro děti ve věku 9 až 16 let. V návaznosti na vnitrostátní udílení cen v 16 zemích byla vydána kniha s povídkami soutěžících.

V roce 2006 se Den bezpečnějšího internetu konal dne 7. února a zúčastnila se ho celá řada organizací (okolo 100 organizací ze 37 zemí): vnitrostátní orgány, poskytovatelé internetových služeb a telekomunikační operátoři, zástupci průmyslu, škol, knihoven a muzeí, organizace zabývající se bezpečností internetu a mezinárodní organizace.

Akce na podporu bezpečného internetu, jako např. celosvětový „blogaton“ či „blogový maraton“, kvízy, on-line hry, soutěže ve vyprávění příběhů a diskuse u kulatého stolu, byly uspořádány po celé Evropě i za hranicemi EU, například ve Spojených státech amerických, Rusku, Brazílii, Argentině, Austrálii a Novém Zélandu.

Podrobné informace o akcích uspořádaných u příležitosti Dne bezpečnějšího internetu 2006 naleznete na internetových stránkách programu⁹.

4. NOVÉ TRENDY OD ROKU 2006

V roce 2006 má Komise v úmyslu pokračovat ve výše uvedených činnostech a zvýšit jejich dopad na základě těchto opatření:

⁹ http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/events/si_day_2006_events.pdf

- Konsolidace a rozšíření zeměpisného pokrytí horkých linek a sítí pro zvyšování povědomí. V období 2003–2004 bylo v rámci akčního plánu pro bezpečnější internet¹⁰ finančně podporováno 21 horkých linek ve 20 zemích a 23 uzlů pro zvyšování povědomí v 21 zemích. Většina z nich zůstane v provozu jako výsledek výzvy k předkládání návrhů pro rok 2005. Cílem nové výzvy k předkládání návrhů pro rok 2006¹¹ bude poskytnout oběma sítím největší možné zeměpisné pokrytí.
- Podpora úzké spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami při činnostech zaměřených na větší bezpečnost internetu. To bylo jedním z cílů společného výročního zasedání provozovatelů horkých linek a sítí pro zvyšování povědomí v Lucembursku dne 20. června 2006 a fóra pro bezpečnější internet dne 21. června 2006, jehož se zúčastnili výzkumní pracovníci, zástupci odvětví, donucovací orgány a členové evropských sítí.
- Pomoc evropským občanům při hledání praktických informací o tom, jak bezpečněji používat internet. Tato pomoc má být poskytována prostřednictvím činností vnitrostátních uzlů pro zvyšování povědomí a podporou celoevropské telefonní linky pomoci (služba Europe Direct)¹².
- Přiblížení programu Safer internet plus evropským občanům, a to jak dospělým, tak i dětem. Kromě kampaně na zvýšení povědomí organizované vnitrostátními uzly pro zvyšování povědomí chce Komise zejména uspořádat akci v Bruselu u příležitosti Dne bezpečnějšího internetu v roce 2007.

Při provádění programu Safer Internet plus a plánování navazujícího programu Komise rovněž zohlední zjištění a doporučení v rámci závěrečného hodnocení akčního plánu pro bezpečnější internet¹³. Výsledky dosažené v oblastech uvedených v tomto hodnocení budou posíleny.

5. FINANČNÍ VÝHLED

V návaznosti na interinstitucionální dohodu o novém finančním rámci, která byla podepsána dne 17. května 2006, předložila Komise svůj „revidovaný soubor opatření pro programy EU v období 2007–2013“¹⁴, kterými se v případě potřeby budou měnit stávající a navrhované právní předpisy, aby dohoda měla požadovaný účinek. Částka stanovená v tomto souboru opatření pro program Safer Internet plus pro období 2005–2008 činí 45 milionů EUR, což přesně odpovídá částce uvedené v rozhodnutí.

¹⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 276/1999/ES ze dne 25. ledna 1999, kterým se přijímá víceletý akční plán Společenství na podporu bezpečného používání internetu prostřednictvím boje s nedovolenými a škodlivými materiály v globálních sítích (Úř. věst. L 33 ze dne 6.2.1999, s.1) ve znění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1151/2003/ES ze dne 16. června 2003 (Úř. věst. L 162 ze dne 1.7.2003).

¹¹ Úř. věst. C 167 ze dne 19.7.2006 a internetové stránky programu Safer Internet plus: http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/call/proposals/index_en.htm.

¹² <http://europa.eu/europedirect> a bezplatné číslo 00800 6 7 8 9 10 11.

¹³ KOM/2006/XXXX ze dne

¹⁴ IP/06/673 ze dne 24.5.2006 a MEMO/06/213.

Částka stanovená rozhodnutím o programu pro období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2008 – 24,95 milionu EUR – je tedy pro tuto etapu v souladu s finančním výhledem platným pro období začínající rokem 2007.

6. ZÁVĚRY

Z velkého počtu oznámení obdržených horkými linkami (přes 534 000 pouze za rok 2005) vyplývá stoupající význam této služby pro boj proti nedovolenému obsahu.

Den bezpečnějšího internetu je kvůli široké vnitrostátní účasti a pozornosti médií stále více považován za cennou příležitost ke zlepšení komunikace mezi zúčastněnými stranami a k zapojení široké veřejnosti.

Uzly pro zvyšování povědomí provádějí stále více cílených kampaní zaměřených na děti, rodiče a učitele a v rámci této sítě je také vyměňováno rostoucí množství nejlepších postupů.

V zájmu rozšíření dosavadních činností, dosažení plného účinku programu (např. rozšíření zeměpisného pokrytí a posílení spolupráce mezi zúčastněnými stranami) a jeho zviditelnění je zapotřebí dalšího financování.